

De leden van de Vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

ONZE REF. : APPLIANL/20211101/LH
TELEFOON : 088 400 84 92
DATUM : 1 november 2021
BETREFT : wetsvoorstel consumentenkoop (Kamerstuk 35 734)

Geachte Kamerleden,

In week 46 staat de plenaire behandeling van het voorstel voor de Implementatiewet richtlijnen verkoop goederen en levering digitale inhoud (kamerstuk 35734, nr. 2) op de agenda van uw Kamer. Als brancheorganisatie van de leveranciers van elektrisch-huishoudelijke apparaten hebben wij grote moeite met het daarin opgenomen verbod op de toepassing van een gebruiksvergoeding bij vervanging van een product door een nieuw product en bij koopontbinding, voor zover dit de periode vanaf 2 jaar na levering van het product aan de consument betreft.

BESTAANDE PRAKTIJK

Het is in de praktijk gebruikelijk dat de consument vanaf 2 jaar na levering bijdraagt in de kosten van vervanging van een apparaat met gebreken door een nieuw apparaat. De consument krijgt dan een nieuw apparaat dat aan het begin staat van zijn levensduur. Bij aankoop van een apparaat mag de consument uit gaan van een bepaalde levensduur, bij een wasmachine bijvoorbeeld 8 jaar. Als de machine na 6 jaar wegens een gebrek moet worden vervangen krijgt de consument een nieuw apparaat met een levensduur van opnieuw 8 jaar. De consument krijgt dan dus per saldo (6 + 8 =) 14 jaar levensduur voor de betaalde koopprijs. Het is in die situatie redelijk en gebruikelijk dat de consument een beperkte vergoeding betaalt voor het vervangende apparaat, d.w.z. voor de extra levensduur. Hetzelfde speelt bij koopontbinding (als geen reparatie of vervanging plaatsvindt). Dan is het redelijk en gebruikelijk dat de koopprijs wordt terugbetaald met verrekening van de al verstreken levensduur, dus van een bijdrage voor de vele jaren gebruiksgenot die de consument al van het apparaat heeft gehad.

HET WETSVOORSTEL

In het wetsvoorstel wordt deze bijdrage door de consument voor het genoten voordeel (de gebruiksvergoeding) nadrukkelijk verboden. Zie artikel II onder I, voorstel voor een nieuw artikel 21 lid 7, tweede volzin, en artikel II onder J, voorstel voor een nieuw artikel 22 lid 7 onder b.

Voor de eerste 2 jaar na levering verplicht Richtlijn 2019/771 tot deze regeling. Voor die eerste periode wordt deze regeling door onze leden ook alleszins redelijk geacht. Voor de periode na die eerste 2 jaar wordt elke bijdrage door de consument echter evenzeer in het wetsvoorstel verboden. Dit laatste staat haaks op de bestaande praktijk. De voorgestelde regeling is naar ons oordeel onredelijk omdat zij deze sinds jaar en dag bestaande en breed aanvaarde praktijk verbiedt. Zelfs op de website Consuwijzer van de ACM wordt aangegeven dat deze vergoeding, afhankelijk van de omstandigheden, redelijk is.

JURIDISCHE ARGUMENTATIE MINISTER ONJUIST

In zijn antwoorden in de Nota naar aanleiding van het verslag geeft de minister ter rechtvaardiging aan dat de EU-richtlijn 2019/771 daartoe verplicht. Dit is een juridisch misverstand. Richtlijn 2019/771 verplicht de individuele EU-lidstaten slechts tot een regeling voor de eerste 2 jaar na levering van producten. Dit blijkt zeer nadrukkelijk uit de regeling in artikel 10 lid 1 van Richtlijn 2019/771 dat de verkoper op grond van de Richtlijn aansprakelijk is voor elk conformiteitsgebrek dat aan het licht komt binnen 2 jaar na dat moment. Er wordt in dit artikel 10 lid 1 nadrukkelijk een uitzondering op de 2 jaar-regel gemaakt voor artikel 7 lid 3 van de richtlijn. Dat betreft de verplichting van de verkoper tot verstrekking van software-updates gedurende de periode die de consument redelijkerwijs mag verwachten. Daarmee wordt aangegeven dat voor de verplichting voor de software-updates een langere termijn kan gelden dan 2 jaar. Tegelijkertijd volgt uit deze uitzondering op de 2 jaar-regel dat de richtlijn voor alle overige verplichtingen van de verkoper beperkt is tot 2 jaar na levering. Richtlijn 2019/771 omvat daarom niet de verplichting voor de individuele lidstaten om ook voor de periode na die 2 jaar te voorzien in een verbod op een door de consument te betalen gebruiksvergoeding.

Daarnaast geldt het fundamentele rechtsbeginsel dat wie het meerdere mag, ook het mindere mag. Als de bescherming van de consument volgens Richtlijn 2019/771 mag worden beperkt tot 2 jaar (het meerdere), mag die bescherming ook na die 2 jaar worden geboden, maar staat het de lidstaten vrij om voorwaarden aan die bescherming te verbinden (het mindere). Een zodanige voorwaarde kan betaling door de consument van een redelijke vergoeding bij vervanging of koopontbinding zijn.

STIJGING CONSUMENTENPRIJZEN WAARSCHIJNLIJK

Als de regeling volgens het wetsvoorstel ongewijzigd wordt aanvaard en ingaat als wet, veroorzaakt dit hoge kosten voor het bedrijfsleven. De gebruiksvergoeding die vanaf 2 jaar na levering gebruikelijk is bij vervanging van een non-conform product en bij koopontbinding is dan niet meer mogelijk. De nieuwe kosten die daarmee ontstaan zullen door veel verkopers en leveranciers worden meegenomen in de prijzen voor de producten. Per saldo zal waarschijnlijk sprake zijn van een substantiële stijging van de consumentenprijzen. Aldus ondervinden alle consumenten nadeel van de nieuwe regeling, terwijl in de huidige praktijk alleen de consumenten die na enkele jaren gebruik worden geconfronteerd met een gebrek in een product een bijdrage betalen in de kosten, op basis van de al verstreken levensduur. Zoals gezegd, dit laatste is sinds jaar en dag gebruikelijk en breed aanvaard.

“LEVEL PLAYING FIELD” NOG VERDER WEG

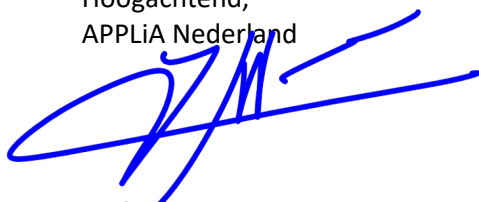
Voor de leveranciers van elektrisch-huishoudelijke apparaten geldt daarnaast dat zij leveren in de Nederlandse markt waar de wettelijke garantietermijn niet 2 jaar is, zoals in nagenoeg alle EU-lidstaten, maar de normale levensduur van het apparaat, dus veel langer. Gezien de concurrentie door

buitenlandse webshops en winkels in de grensstreken, die uitgaan van 2 jaar garantie, is bepaald geen sprake van een "level playing field". Voor de Nederlandse markt moet door Nederlandse leveranciers rekening worden gehouden met veel hogere "garantiekosten". De ongelijkheid wordt nu nog enigszins verzacht door toepassing van de gebruiksvergoeding, maar wordt nog verder vergroot bij een verbod daarop.

Wij verzoeken u daarom in de plenaire behandeling in week 46 aan te dringen op vastlegging van de bevoegdheid van de verkoper om bij vervanging van een product en ontbinding van de koopovereenkomst wegens non-conformiteit vanaf 2 jaar na levering een redelijke vergoeding aan de consument in rekening te brengen. Desgewenst kunnen wij conceptteksten aanleveren voor amendementen om dit te bereiken. Wij zijn daarnaast graag beschikbaar voor nadere toelichting.

Bij voorbaat dank voor de aandacht die u aan deze brief zult willen geven.

Hoogachtend,
APPLiA Nederland

Stefan Verhoeven
Voorzitter